

Certificeret ABC Practitioner Peter Håkansson

Mødet i 4. klasse

- et eksempel på "Den Kommunikative pædagogik" indenfor Skultuna Børn og Ungdom

Rektor! - Ja

Rektor Peter, vent lige!

Fire drenge fra 4. klasse i Persboskolen kommer løbende over skolegården. De omringer mig.

Vi er nødt til at snakke sammen! - Jaså.

Vi er nødt til at holde et møde. Bare du og vi – uden lærerne.

Så må vi ordne det. Lærerne kan sikkert hjælpe os med det.

Ja da, ingen problemer. Drengenes lærer, som virkelig lever op til Skultunas Barn og Ungdoms visioner ordner tid og sted til dagen efter.

Næste dag kl. 11 går jeg til det ledige klasseværelse som er pladsen for mødet. Drengene har allerede ordnet klassen og sat stole op i ring til en samtale. Nu er der syv drenge der vil snakke.

Rektor kan du gætte hvad det drejer sig om?

Tja, drejer det sig om at I ikke må spise slik som syvende klasserne må?

Neej!

Drejer det sig om lektier og prøver?

Nej, det er meget værre!

Nå, men kan I ikke fortælle hvad det er, nu?

Det er uretfærdigt!

Hvad er det der er uretfærdigt?

Lærerne skælder mere ud på drengene end pigerne.

Kan det være fordi I larmer mere, eller?

Nogen gange, men det er ikke kun det.

Hvordan mener I?

Fx leger lærerne med pigerne, men ikke med drengene.

Ønsker I at de lege med jer?

Nej, ja, måske. Ved ikke. Det kommer an på.

Og du, rektor Peter, sådan her kan det også være; at hvis en pige har glemt sin logbog hjemme, så siger lærerne bare: "Tag du bare et stykke papir", med en venlig stemme. Men, hvis en dreng har glemt sin logbog, så siger lærerne; "TAG ET STYKKE PAPIR!" og de siger det vredt. Man kan høre på stemmen, at det er forskelligt.

Jamen, hvorfor har I ikke sagt det her til jeres lærere?

Så ville de have sagt: "Det er da noget pjat." De ville nok ikke rigtig forst, hvad vi mener.

Jaså, så hvad gør vi nu? Synes I vi skal tage et møde med jeres lærere?

Ved ikke. De bliver måske vrede.

Jeg er helt sikker på, at det bliver de ikke. Sådan noget vil jeres lærere virkelig gerne vide, så I som elever kan have det godt i klassen.

Ok så, men så skal du være med, fordi du forstår vores sprog.
Jeg lover at være med.

Jeg kontakter drengenes lærere og fortæller om mødet. De kigger straks i deres kalendere og siger: Det kan blive på torsdag kl. 13.30, og du Peter, jeg har tænkt en del over hvorfor XX altid "låner" mine nøgler og vil have at jeg løber efter ham. Det er, selvfølgelig for at få opmærksomhed og kontakt og så gør han det på sin måde.

To dage senere mødes vi; drengene, de to lærere og jeg. Vi sætter os i en ring og drengene fortæller om vores tidligere møde.

Vi synes, at der er en del, der er uretfærdigt mod os drenge.

Ja, vi kan godt forstå det I fortæller og det er godt, at vi får det at vide. Hvad tror I at pigerne tænker om det I fortæller? Synes de at vi er uretfærdige?

Det ved vi ikke.

Synes I vi skal tage det op i en lyttegruppe i morgen?

Ja, absolut!

Så gør vi det.

Mødet med drengene blev fulgt op dagen efter med refleksion i lyttegruppen. Temaet var piger – drenge. Retfærdigt – uretfærdigt.

Foruden refleksionsarbejdet blev der også senere gennemført en individuel interview med hver enkelt elev, hvor samtlige elever satte ord på sine tanker omkring skolen og fremtiden. (se bilag).

Sammenfatningen af interviewene blev vist for klassen (se bilag), selvfølgelig anonymt, tages derefter op i lyttegruppen, sendes hjem til værgerne således de også har mulighed for at sætte sig med deres barn og sammen reflektere over barnets svar.

Resultatet og de efterfølgende refleksioner omkring skolen og fremtiden danner desuden basis for et forældremøde senere i skoleåret.

Dette er bare et af de mange eksempler på, hvordan Den Kommunikative Pædagogik bruges i Skultuna Barn & ungdom: Børn og voksne skaber mødeplads for refleksion, dialog, ægte møde som munder ud i fælles udvikling.

Tanker om en samtale

Samtale i dens forskellige former er vores vigtigste redskab i (sam)arbejdet med vores børn/elever, kollegaer imellem samt hjemmene. Samtalen bygger på gensidighed og tillid, respekt, kontakt og muligheder.

Den gode samtale skal indebære en JEG - DU - relation, hvor begge kan bekræfte hinanden som unikke gensidige jeg. Vær oprigtig ”nysgerrig”! Hvad sker der, når mit JEG møder dit DU? Undgå en kamp om positioner og prøv i stedet for at finde win-win løsninger.

I samtalen formidler vi vores budskab via:

Stemmen; med betoning, tonefald og styrke.	(30%)
Ord; med det verbale udtryk, de ord vi vælger.	(8%)
Kropssproget; med gestus, mine og kropsholdning.	(62%)

Husk at kropssproget er vores største sprog. Godt 60% af budskabet formidles gennem vores kropssprog! Den vigtigste form for kommunikation er således vores kropssprog.

Tænk på, at når to personer snakker så er der tre dialoger i gang samtidig:

Samtalen mellem A og B.

Samtalen ind i person A.

Samtalen ind i person B.

Vær opmærksom på, hvor du selv befinder dig under samtalen:

For stærk indlevelse i den anden persons følelser indebærer, at du kan blive offer for dine følelser, således, at du ikke kan styre samtalen.

Negative ”røde” vurderinger indebærer, at du kan blive fanget af følelser skabt af dine egne vurderinger. Empatisk spejling indebærer, at du skal indføle uden at identificere og involvere dig selv for stærkt med den anden. Samtidigt som du gennem spejlingen viser den anden at du lytter.

En vurderende samtale kan kendetegnes af:

Moralisering	”... du vil manipulere...”
Lærende	”... det ville være godt for dig...”
Mistro	”... jeg gad vide om du fortæller sandheden...”
Anklagende	”... jamen, det er vel dig som...”
Hjælpeløs?	”... stakkels lille dig...”

Den empatisk spejlende samtale kendetegnes af:

Grønne vurderinger.

Ser den anden som et kompetent menneske.

Sætte sig ind i, hvordan den anden tænker.

Vise respekt og taknemmelighed.

Skabe tillid.

Du som er pædagog, har givetvis hovedansvaret for samtalen. Det er vigtigt at du tænker på, hvordan du skal arrangere mødet således, at det kan foregå i en blid og indbydende ramme, uden unødige forstyrrelser.

Du repræsenterer hele tiden noget der er større end dig selv, nemlig hele organisationen, alle de møder, tidligere erfaringer og forventninger den person du skal møde har.

Hvilket rum skal I bruge? Hvorledes skal rummet klargøres? Hvad er der brug for? Hvordan skal I sidde i forhold til hinanden? Tænk på luft og lys! Skal der serveres frokost? Tænk over kommunikationen, modtagelsen, mødet og tilgangen. Hvordan indleder du samtalen? Hvordan skaber du kontakt og tryghed? Hvordan aktiverer du den/dem du skal tale med, i samtalen?

Samtalens struktur kan se således ud:

Indledning som skaber kontakt

Formålet med og forudsætningen for samtalen

Stil åbne spørgsmål (ikke kun ja- og nej- spørgsmål)

Vær aktivt spejlende og lyttende.

Tag selv det der er ubehageligt at tale om, op!

Stop op en gang imellem i samtalen for at stemme af.

Holder vi etikken i samtalen?

Positiv afslutning som peger fremad.

Interview spørgsmål

- 1 Tænk tilbage på dine tidligere skoleår: Hvad synes du har været godt eller mindre godt?
- 2 Prøv at beskrive arbejdet, hvordan skal det være i klasseværelset og klassen når du skal arbejde bedst.
- 3 Hvem/hvad kommer det an på hvis det skal fungere godt med arbejdet i klassen?
- 4 På en skala mellem 1 og 5, hvordan synes du stemningen i klasser er? Hvordan trives I med hinanden? (1 = dårligt, 5 = godt)
- 5 På en skala fra 1 til 5, hvordan synes du at klassens elever tager ansvar for sit arbejde? (1 = dårligt, 5 = godt)
- 6 Forstil dig selv i fremtiden. Hvilke er dine personlige mål med skolearbejdet? Hvad vil du kunne sige om dig selv og din indsats i skolen ved 9. klasses dimension?
- 7 Hvad vil du være? Hvad vil du forsørge dig selv med?
- 8 Hvad er du mest tilfreds med, hos dig selv?
- 9 Hvad ville du ændre på ved dig selv og gøre anderledes eller lære mere om?
- 10 Hvad ønsker du at dine børn skal sige om dig? Hvordan vil du være som forældre?

Vertificeret af
Equilibrio 2008

Lars Rokkjær
CEO / Chairman / Founder